

УДК 666.914.4-41:69.022.51

Калугіна О.М., менеджер ТОВ «Кнауф Гіпс Київ»,
асп. КНУБА, м. Київ

ПЛИТНІ МАТЕРІАЛИ НА РИНКУ СУХОГО БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ

Розвиток галузі будівництва, яку сьогодні називають сухе будівництво, тісно пов'язаний з промисловим випуском виробів на основі гіпсового в'язучого. З середини 50-х років минулого століття в будівництві почали у великих обсягах використовувати будівельні деталі з гіпсокартонних плит для легких перегородок та обшивки стін. Однак цей прогресивний високотехнологічний метод був досить обмежений в порівнянні з можливостями сьогоденного сухого будівництва, особливо в розвитку його комплексності та різноманітності комплектуючих виробів і деталей. Основним матеріалом сухого будівництва можна вважати гіпсокартонні плитні матеріали, гіпсоволокнисті, деревостружкові, а також цементні та магнезитові плити.

Гіпсокартонні плити (листи) ГКП - давно відомий вид продукції на вітчизняному ринку, в СРСР його почали випускати ще на початку 50-х років ХХ століття. Однак тільки починаючи з середини 90-х років минулого століття, у міру просування на український ринок технологій сухого будівництва, переваги гіпсокартону отримали належну оцінку, зробивши його одним з найбільш часто використовуваних оздоблювальних матеріалів, що в свою чергу позначається на обсягах виробництва і реалізації даного матеріалу на вітчизняному ринку [1].

Розвиток ринку гіпсокартону в Україні тісно пов'язаний з інвестиціями фірми Кнауф. Залучення значних коштів та впровадження технології дозволили в найкоротші терміни здійснити кардинальну реконструкцію Київського заводу будівельних матеріалів в абсолютно нове підприємство, яке за технічним оснащенням відповідає рівню кращих підприємств Європи. Менше ніж за рік обладнання основного цеху було повністю демонтовано, а натомість встановлено найсучаснішу технологічну лінію. Вже у лютому 1999 року було випущено першу продукцію, а черговий етап модернізації в 2002 році дозволив збільшити потужність виробництва майже в три рази.

Нині ТОВ «Кнауф Гіпс Київ» це сучасне, високотехнологічне підприємство, на якому з високоякісної сировини та матеріалів налагоджено випуск звичайних плит Кнауф (ГКП), вологостійких плит (ГКПВ), плит з підвищеним опором вогневої дії (ГКПО).

У 2009 році, крім стандартних гіпсокартонних плит на підприємстві освоєно випуск нової продукції, а саме:

- **звичайних ГКП** товщиною 6,5 мм, що мають додаткову властивість - дуже гарний вигин, що дозволяє застосовувати їх для оформлення арок та створення складних криволінійних поверхонь;
- **малоформатних ГКП** товщиною 12,5 мм, 9,5 мм та шириною 600 мм, довжиною 2000 мм, 1500 мм, що реалізуються через мережі будівельних мегамаркетів;
- **вологостійких плит ГКПВ** зі стандартними розмірами, з використанням спеціального фінського картону. Використовуються при проведенні зовнішніх робіт фасадів будівель та приміщень з підвищеною вологістю;
- **плит гіпсокартонних вологостійких з підвищеним опором вогневої дії (ГКПВО)**, стандартних розмірів;
- **плит гіпсокартонних - суха основа підлоги СОП (ГКПО DFI)**, розмірами 1500×800×12,5 мм, що можна застосовувати під будь-які підлогові покриття;

– плит «Діамант» (ГКПВО DFH2 IR) – волого - та вогнестійких плит з підвищеними показниками міцності та твердості поверхні.

Системи сухого будівництва в повному обсязі відповідають викликам сьогодення (будівництво на засадах сталого розвитку) та вимогам до сучасних будівельних матеріалів, які в першу чергу повинні бути легкими (раціональність – нагальна необхідність економії природних ресурсів) та багатофункціональними (гнучкість у використанні та зростаючі вимоги до параметрів тепло- та звукоізоляції, гігієни, протипожежного захисту тощо). В зв'язку з цим фірмою Кнауф розроблені і впроваджені в виробництво нові функціональні види гіпсових плит: термоплити, шумозахисні «Піано», плити з підвищеними характеристиками міцності «Діамант», захисні (екрануючі) плити «Ля Віта», протипожежні «Фаєрборд», які сьогодні імпортуються з Росії та Німеччини.

Плити Кнауф «Піано» мають в своєму складі спеціальні компоненти, які забезпечують високі звукозахисні властивості.

Плити Кнауф «Діамант» - це модифікована спеціальними наповнювачами з твердих мінералів надміцна гіпсова плита для використання в першу чергу в громадських будівлях. Міцність на стиск (перпендикулярно до поверхні плити) складає до 10 Н/мм², а в залежності від об'єму наповнювача вага квадратного метра може становити від 10 до 20 кг. Чим більша маса плити, тим кращі її звукоізоляційні властивості (захист від повітряного шуму), що важливо при застосуванні в таких громадських будівлях як лікарні, офісні приміщення, коридори тощо.

Плита Кнауф «Ля Віта» армована тильним картоном, який проводить електричний струм. Це досягається за допомогою графітового волокна, яке інтегроване в целюлозну матрицю верхнього шару картону. Ця плита має екрануючу функцію, тобто доволі сильно зменшує випромінювання електрокабелів, а також вплив радіохвиль мобільного зв'язку, радарів, супутникового телебачення, моніторів телевізорів, комп'ютерів, безкабельного зв'язку тощо. Вона особливо рекомендована для застосування в дитячих та спальних кімнатах.

Протипожежна гіпсова плита «Фаєрборд» армована з двох сторін не картоном, а скловолокном, тобто є будівельним матеріалом класу А1 (НГ), і тому може використовуватись при вирішенні спеціальних будівельних завдань з найвищими протипожежними вимогами. Звичайно і інші вищезазначені функціональні плити – «Діамант», «Піано», «Ля Віта» - можуть бути виконані в протипожежному (додатково армовані скловолокном) та вологостійкому (просочені водовідштовхувальними матеріалами) варіантах.

Для комфортності приміщень неабияке значення має і якість повітря. Вона погіршується, коли повітрообмін недостатній, а сама споруда достатньо щільно ізольована, що робить проникнення повітря через огорожуючі конструкції неможливим. Щоб покращити якість повітря в приміщеннях лабораторією компанії Кнауф були розроблені гіпсові плити **«Клінео Акустік»** зі спеціальними наповнювачами з природних мінералів, які мають здатність вбирати шкідливі речовини та переробляти їх, таким чином активний будівельний матеріал очищує повітря в приміщеннях[3].

Ринок гіпсових плитних матеріалів України останні 10 років зростає дуже динамічно. Протягом 2003 - 2008 рр.. виробництво гіпсокартону зросла з 27,0 млн. кв. м до 91,5 млн. кв. м. Тобто, за п'ять років обсяг виробництва зріс в 3,4 рази. Найбільший ріст відбувся в 2007 році, головним чином, за рахунок введення в експлуатацію нових потужностей групою компанії КНАУФ. У 2009 році відбулося падіння виробництва майже на третину, але в 2010 р. його обсяги поступово росли і майже досягли показників 2007 року (рис.1).

Сьогодні гіпсокартон - це ключова позиція при внутрішній обробці і плануванні простору приміщень. І якщо перед ним використовували в основному як «суху штукатурку», то зараз, завдяки постійному вдосконаленню асортименту елементів «супутніх» виробів і матеріалів, можливості застосування гіпсокартону значно розширилися. При вивченні займаної ринкової позиції гіпсокартону серед інших більш традиційних будівельних

матеріалів слід зазначити, що «сухе» будівництво представлено в двох сегментах будівельного ринку, таких як конструкційні матеріали для зведення міжкімнатних перегородок, і обробний матеріал всередині будівлі.

Найбільшого поширення в якості конструкційного матеріалу для облаштування міжкімнатних перегородок отримали стінові будівельні матеріали (38,1%), на другому місці - елементи конструкцій збірні для житлового та цивільного будівництва (21,3%), на третьому місці - керамічна цегла (18,8 %), на четвертому - гіпсокартонні плити (18,7%). Ринок характеризується великою кількістю товарів-замінників і гравців, частка найбільших гравців не перевищує 17% (рис.2).

Загальний обсяг ринку конструкційних матеріалів для облаштування міжкімнатних перегородок склав в 2010 році - 100 796 тис. кв. м.

Після проведення підрахунків було встановлено, що обсяг ринку сухих будівельних сумішей і плитних матеріалів для внутрішнього оздоблення склав 164 тис. кв. м. Більше половини (54,5%) ринку доводиться на суміші на основі цементу, 24,9% припадає на гіпсові суміші і 20,6% на гіпсокартонні плити (рис.3).

Частка сухих будівельних сумішей на основі цементу скоротилася з 78% до 54%, що відбулося головним чином за рахунок більшого споживання гіпсових СБС при облаштуванні приміщень. Їх частка зросла з 11% до 45% в 2007 р. і скоротилася до рівня 25% в 2010 р. Частка гіпсокартонних плит за ці роки збільшилася з 11% до 21% [2]. Таким чином можна зробити висновок, що сухе будівництво, не зважаючи на доволі гострі кризові явища в будівельній галузі України, все ж показує позитивну динаміку розвитку завдяки технологічним перевагам традиційними оздоблювальними процесами, енерго- та ресурсозбереженню в конструктивних елементах та завдяки розширенню асортименту, що дає змогу задовольнити все більш високі та різноманітні вимоги до сучасної будівлі.

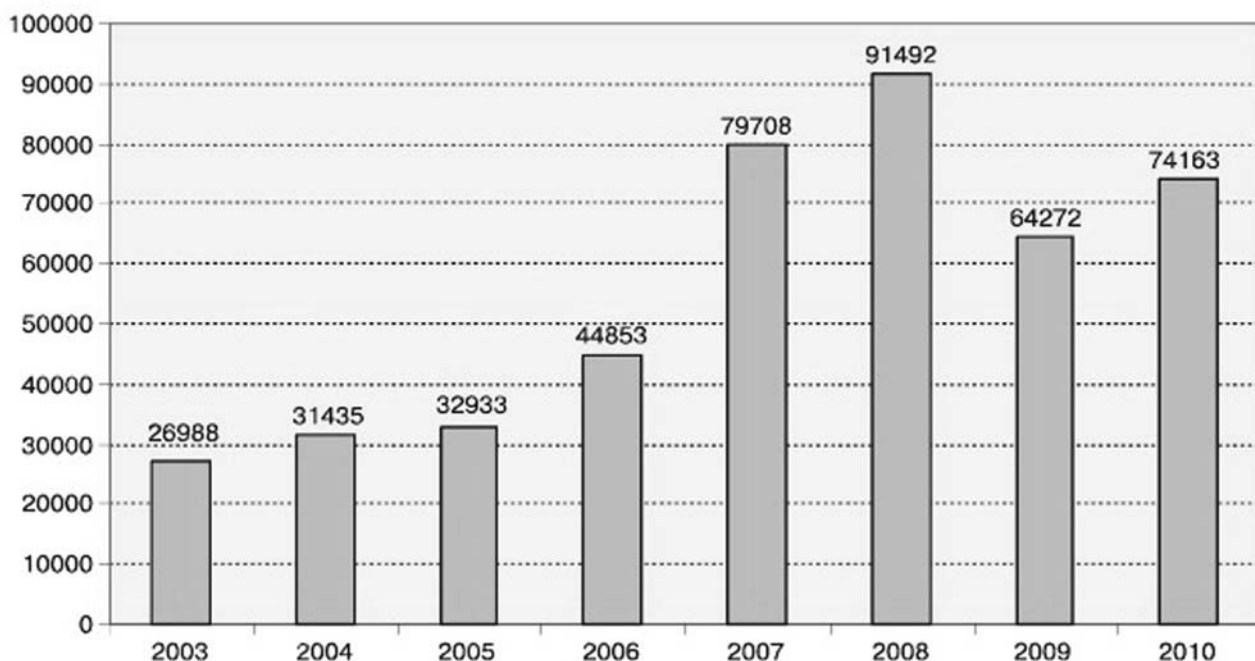

Рисунок 1 - Виробництво гіпсокартонних плит за 2003 - 2010 р.р., тис. м²

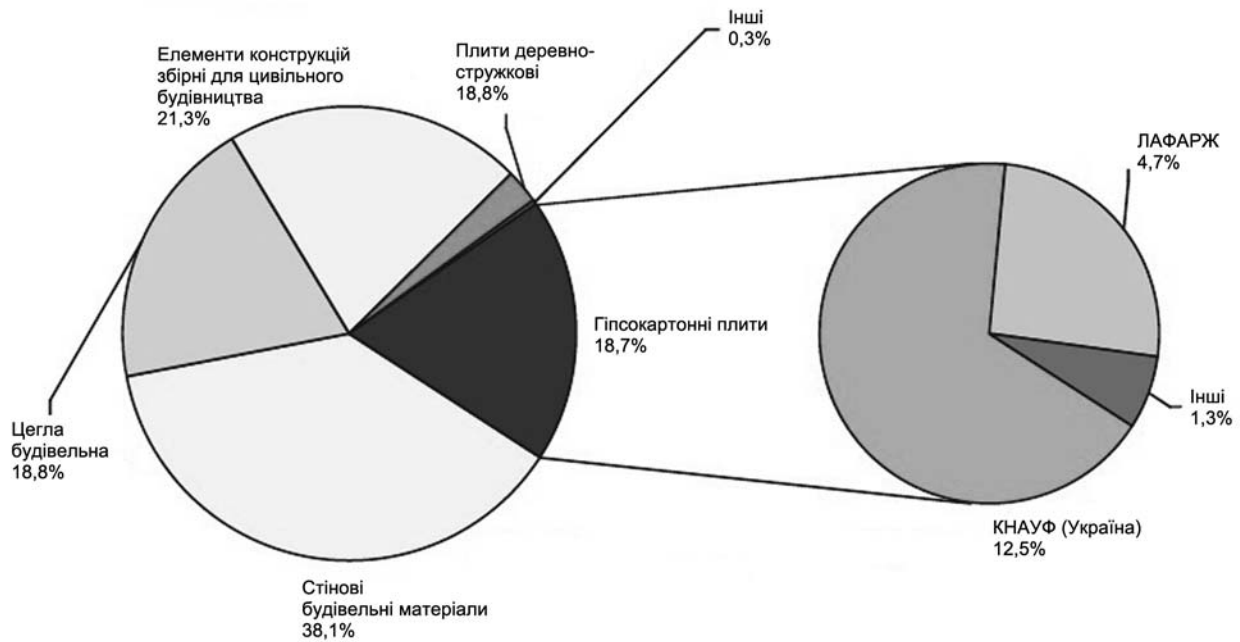

Рисунок 2 - Товарна структура ринку конструкційних матеріалів для облаштування міжкімнатних перегородок і частка деяких виробників, %

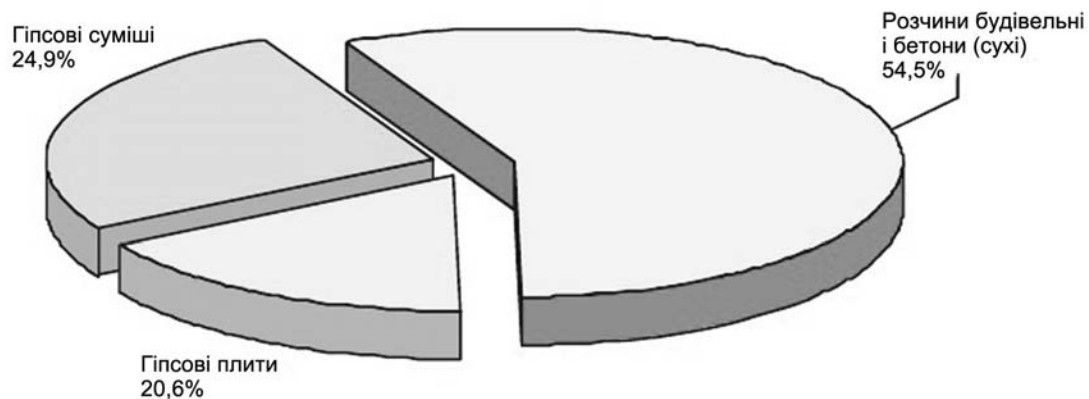

Рисунок 3 - Товарна структура ринку оздоблювальних матеріалів для внутрішніх робіт, %

ЛІТЕРАТУРА

1. Захарченко П.В., Ленга Г., Гавриш О.М., Півень Н.М. «Технологія та товарознавство систем сухого будівництва.» Підручник. КНУБА. – Вид. 22 виправл. і доповн. – К.: «СПД Павленко», 2011. – 512 с.
2. Довідник по ринку матеріалів для внутрішнього облаштування та оздоблення приміщень (за даними 2010 р.) За заг. ред. к.т.н., проф. П.В. Захарченка. КНУБА. – К.: СПД Павленко, 2011.
3. Гавриш О.М. Системи сухого будівництва Кнауф: від сухої штукатурки – до функціональних гіпсових плит // Будівельні матеріали, вироби та санітарна техніка. Науково-технічний збірник. Випуск 37, 2010. – с. 38 – 42.